

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Lidelsens Vej

Citation: Dalgas, Ernesto: "Lidelsens Vej", i Dalgas, Ernesto: *Lidelsens Vej*, udg. af Henrik Schovsbo , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 302.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgaslideval-shoot-idm139862323036256/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Lidelsens Vej

- hentyder til opstanden i Paris (Kommunen) og nedkæmpelsen heraf efter den fr.-ty. krig.
- 13 *Kain og Abel*: 1. Mos. 4. – *Anesynden*: den kristne opfattelse af mennesket som syndigt af natur. Kun ved Kristi offerdød kan det frelse, forsones med Gud. Tankegangen bygger bl.a. på den bibelske skildring af syndefaldet (1. Mos. 3), hvor mennesker mistede den egenskab at være skabt i Guds billede (1. Mos. 1). Jf. n.t.s. 39.
- 14 *Friksole(drenge)*: offentlig (gravis) skole, især sogt af ubemidlede, modsat betalingskolen, Realskolen.
- 15 *Retræden*: toiletterne. – *Rendebane*: løbebane, (atletik)stadiion.
- 16 *Forsøroerne*: de små elever i 1. klasse.
- 17 *berie ham, at en Kat havde tre Haler*: Beviset lyder i den form, Niels Bohr brugte over for sine børn: Ingen kat har to haler. Én kat har én hale mere end ingen kat. Altå har en kat tre haler. – *Antipoderne*: mennesker på den stik modsatte side af Jordien. – *Tommeliden*: eventyrfigur af en tommelefingers længde. Se Brdr. Grimms eventyr. – *Naturens Vidunder*: formentlig F.A. Pouchet *Naturens Vidunder. Populaire Skildringer fra det uendeligt Smaaes og det uendeligt Stores Verden* (1869).
- 18 *Kreditsiden* (..) *Debetsiden*: plus- og minusiden i regnskaber. – *Balles og Balslevs Gud*: Nicolai Balle (1744-1816), da biskop. Hans *Lærebog* (1791) var en udbredt skolebog i kristendom, aflest 1849 af Carl F. Balslevs *Luthers Kathedramus med en kort Forklaring*. C.F. Balslev (1805-1895) var da biskop. – *Bedemaskinerne*: se n.t.s. 11, *Kalmekkerne*.
- 19 *Knevelshatter*: (stort) overskæg. – *Rolf Blaaskag*: eventyrfigur fra Chr. Perraults *Les contes de la mère l'Oye* (1697, da *Gåsemors fortællinger*). Blaaskag var berygtet for at dræbe sine koner. – *Fjersko*: egl. fjedesko, sko med indsæt elastik i siden. – *Halifax*: skojet med langt jern, modsat de ældre snabelskojer.
- 22 *De tredive Tyranner*: den aristokratiske regering, som Sparta indsatte i Athen 404 f.Kr. efter sejren i den peloponnesiske krig. – *Marryats (..) Romaner*: Frederick M. (1792-1848), eng. forfatter af især populære romaner. – *Ingemann(s)*: Bernhard Severin (1789-1862); da. forfatter af bl.a. populære historiske romaner med stof fra middelalderen.
- 23 *Madam Mangor*: dagligtale for *Køgebog for smaa Husholdninger* (1837) af den da gastronom Anne Marie M.
- 24 *Peter Simple*: titelperson i roman (1834) af Marryat. – *Karl af Riss*: person i Ingemanns roman *Vadomer Seier* (1826). – *den sædelige Lovs kategoriske Imperativ*: henzydning til lm. Kant (1724-1804), ty filosof, i hvis moral-filosofi begrebet er grundlagende. – *Aktor, Difensor*: juridiske udtryk for anklager og forsvarer.
- 25 *Hætterne*: underkuede bønder i oldtidens gr. stat Sparta. – *Bøm, vær fuldkomne* (..); jf. Matth. 5,48. – *det gjette Bud*: Du må ikke bedrive hor; 2. Mos. 20,14. – *det tredje Bud*: Du skal holde hviledagen hellig, 2. Mos. 20,8.
- 26 *Moses ind i Kanaans Land*: Kort før sin død skuer Moses ind i det forættede (lovede) land, som israelitterne langtes efter i de 40 år i ørkenen; 5. Mos. 34.